

Neopredsjednik se dopisuje sa...
Predsjednik se pisma, opisi...
Mislaju po običajem članku II po...

Komun list nedodje na vrijeme...
neka se javi odgovornostu u stro-

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogov rasta male stvari, a stogova sve pokvari. Nar. posl.

Imati svakog četvrtka za cijelu...

Dopis se neobrađuje ako se...

Neprijateljstvo historiji se neprimaju...
Predpista u političkim stoji...

Na malo jedan broj 5 novi.

Uredništvo i administracija nalazi...

Sjetilte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
na Istru

Mapeta bitka.

(Iz carevinskoga vješta u Beču.)

U carevinskom vješta bija se ovaj put...
nabija bitka, velike, dugotrajne, napete...

Kod treća velike, dale se povoda ja-...
zikovne naredbe za Češku i Moravsku.

Al za neke, tko je gore učinio nego...
ona kad je to učinila.

Već u predljetu stavili su razni Niemci...
predlog, da se postavi gospodu ministre...

Na prvij govorio je toga dana ministar...
predsjednik grof Baden, proti kojemu bi-

Niemci njega i njegove drugove gospodu...
ministre obapali, on je prema njim bio...

Glavni govornik za Čehu, Dr. Herold...
branio je opravdanost naredaba, i isjavio...

Negdje oko 7 1/2 u večer došlo je...
do glasanja po imenih. Glasovalo se za...

Zastupnici sjedili su na svojih mje-...
stih, njihova imena su se prozivala, i svaki...

Da bijaše i više ne nego li da, još...
ne bi bili ministri postavljeni pod obzbu...

Takav jedan predlog postavio je i za-...
stupnik tršćanski Hortis u ime talijanskoga...

Talijan Hortis nije došao do riječi u...
razpravi. Al je bio napisao govorik, pak...

Predlog talijanskoga kluba išao je na...
to, da se prima na znanje dosadašnje je-

u našem Primorju gospodari talijanski je-...
zik.

Da su svi u Beču, kako nisa bili, bili...
bi imali za svoj predlog 19 glasova, i to...

Primorski zastupnici, osim odaljičvega...
se župnika Zanetti-a, koji sa bili u Beču...

Dakle ni slavinski zastupnik Bartoli...
nije ni ovdje kako ni nigdje drugdje za...

Svi u istinu slavinski zastupnici, Pol-...
ljaci, Česi, Rusini, Slovenci i Hrvati, gla-

Dopisi.

Iz Pule pišu nam 15. t. mj. Čuli smo...
još dana 18. augusta, kad se je porinulo...

Bečenoga dana paklo nas je u srdcu...
kad smo opazili, da blagoslovi spomenutu...

Niti drugi dan, kad je presv. biskup...
Klapp odputovao u svoj Poreč, nije ubla-

Ako nas i ostavi presv. Flapp, mi...
mo od srduca opravdati, što nam nije do-

Iz Puljske okolice. Bio sam onomad u...
u Štanjani, te sam se začudio, opaziv...

miru sprovesti deset godinah! I drugi...
ljudi, iakuniji u gospodarstvu, pokušao...

Štanjani nemože imati upravna vješta...
kao ostala sela u Istri — treba, da od-

Izpod Učke, mjeseca listopada 1897.

Jeđan učitelj jedne talijanske škole u...
Liburniji je učiteljvao kao ravnatelj u L...

Rukavac (občina Kastav) pišu nam...
10. t. mj. — Konstituiranje muške podru-

da čovjek zbog nepisane, što je sudu dnevno raspoloženje c. kr. kotarskoga poglavara gospodina Alojzija Fabiana.

I bez obzira na povrku, u kojoj se je nalazio gospodin Slavoje Jenko, i bez obzira na one, s kojima je bio u povorci, gdje je kakav zakon, gdje je makar kakova naredba, koja bi Slavoje Jenko nesamo kao slobodnoga državljana, nego i kao španca, kao obdinskoga glavar, obvezala, da pozdravlja kotarskoga poglavara? U ustanovah obdinske autonomije nemože takovo biti, jer upravo za to, jer je obdina, a s njom i obdinski glavar, autonomna. U ustanovah prenesenoga djelokruga, u onih naima, koje pripadaju, što je obdina, a s njom i obdinski glavar, dužna činiti naprama državi i njezinim oblastim, ima mnogo toga, što je obdinski glavar, obdinski odbor, obdinsko zastupstvo, dužno činiti, ali ustanova, da bi obdinski glavar, španac, morao saludirati c. kr. kotarskoga poglavara, neima i neima, pa makar se prevrne sve knjige zakona i naredaba. Jenko, onom prilikom nije gospodin Slavoje Jenko, ni kao župan imao nikakve dužnosti naprama g. Alojziju Fabianu, i makar on bio deset puta c. kr. kot. poglavar. Ili ako ovaj misli, da jest, pitam ga ovim javno: koja dužnost bijaše onda župana Slavoje Jenka naprama c. kr. kotarskom poglavaru Alojziju Fabianu? Bar će on to znati za drugi put, kad dodje u slinnu prilik. A znati će to i drugi obdinski glavari.

Al je neima gosp. c. kr. kotarski glavar Alojziju Fabianu!

One Vaše klicale mi nemožemo svesti na drugo, nego na neko osobito Vaše dnevno raspoloženje.

Mi znamo što i kako ste postupali u pejedini obznah kotara Voloskoga i kako još postupate; mi znamo s kojim ljudmi ste Vi stajali i još više manje stajate u moticaju, i koje ljude Vi zaštićujete; a protu kojim ste govorili i radili. Mi znamo možda toga i više, nego li valjda i mislite, da znamo.

Mi se nebi čudili, kad bi Vam gospodin Slavoje Jenko, i kad nebi bio u pogrebnju povorci i u društvu dama, obrnuo pleca; kao što, se nečudimo onim, koji Vas već ni nepozdravljaju u obće, ili, koji Vas inče . . . .

Mi se nečudimo ni Vašem dočev raspoloženju jer valjda slutite a možda i znate, da se i dalje sve više Vaš postupak upoznaje. Kako tko sije, tako i žanje.

Poznajtu ga još bolje nego li mi. U zadnjem broju glasila ovdajšnjih socijalista, "Il Lavoratore" čitam životopis zloglasnoga Carla Martinolicha, bivšega urednika još zloglasnijega revulera lista "Il Giovine Pensiero", koji sjedi sada u hladu čekajući ruku pravde, da ga nagradi za njegovu nedjela. Taj životopis je silno smradan ali toli zanimiv, da bismo ga i mi vrlo rado donikli, da nam to prostor lista dopušta, ali pošto nam je to nemožće, preporučamo ga u rečenom listu. Značajno je međutim, da talijanski listovi Primorja čak i vladini šuta o napšenju Carla Martinolicha. Znateljzini smo kamo će sada naši poturica i šarencjaci izpraznjivati svoje smetje.

Iz Voloskoga pišu nam dne 15. o. mj. Negdje pred tri, četiri godina došla je odluka c. k. zemaljskog školskoga vieća u Trstu na c. k. kotarsko školsko vieće u Voloskom, na temelju koje strogo je zabranjeno djeci iz Zameta polaziti viećke škole koje se za ova trasa smatraju izvanokolnima. Ne dugo Krstić pišao u svojoj "mačoj" proti ovoj odluci i rugao se s njom, jer da ju je tobože obdinsko glavarstvo u Kastvu sastavilo i poslalo na pučku školu u Zametu. Nadalje je Krstić javu upudivao zametske obćinare, da oni mogu sljati svoju djecu kamo ih volja u školu, pa makar u neku školu, dapače na ovo zadnje ih nagovarao. On je dakle u svojoj novini očitio posebno proti odluci i naredbi c. kr. namjestništva u Trstu, a to je dopisao c. k. kotarski kapetan u Voloskom, koji obavija cenzuru nad istim listom, i koji je morao znati za odluku više svoje oblasti. Kako da se ovo krati poglaviti gospodine kapetane?

Isti Krstić sakupljao je u svojoj doba primo-e od obćinara zavedenih županija za gradnju talijanske škole u Matuljah, kako je to bilo već spomenuto u "Našoj Slozi"; taj isti Krstić izmuzao je od nekih ljudi predajmore, kako se čuje, preko 20 for, da im izposluje posudu novaca kod kreditnog zavoda u Poreču; nu do danas nije ništa učinjeno za matuljsku školu, ni ljudi nisu do danas dobili posude iz Poreča. Kako da se ovo krati poglaviti gospodine? Jeli sbljati, Vi za ništa nezoznate ili ste pustili Krstića, čovjeka vrlo na zlu glasn, kako sami valite, slobodne ruke?

17. Kasnja pišu nam dne 15. o. mj. Riedki su slučajevi, da pučki učitelji doživju teško zalušću, mirovinu tko je doživju, može se smatrati medju voima riedka. U našem kotaru imamo ipak jednog takovog. To je nadučitelj u Klani, gosp. Jakob Lusanik, koji je ovih dana na svoju vlastitu molbu umirovljen. Čujemo, da mu prirediti njegovi dragovi i prijatelji oprostni sastanak, prije nego otidje iz Klana, gdje je službovao preko trideset godina, k svojoj gospoiji kćeri nekamo u Prusku. Mi mu ojom sgodnom čestitamo na doživjelom i zasluženom miru, želeć, da još dugo uživaju plod svojega truda. (Pridružujemo se iskreno i mi: Op. Ur.)

Talijanski kandidat za veliki posjed na istarskom saboru. Talijansko političko društvo za Istru preporuča biranjem iz velikog posjeda kao kandidata za jedno izpraznjeno mjesto na istarskom saboru g. Dr. Uvalda Scampicchio iz Labina. Izbor će se obaviti dne 17. novembra u Poreču. Ovo je mjesto izpraznjeno — kako je poznato usljed odreknutja markera B. Plesani (kolika ga škola! Op. slaj.) koji je jedno zasjedanje sjedio u istarskom saboru i kojemu se neće seliti sa drugovi iz Poreča u Palu.

Hrvatska čitaonica u Buzetu priredjuje u Sv. Ivanu kod Bazeta u nedjelju dne 21. novembra; zabavu sljedećim programom: 1. Tamburašje: "Ljepa naša domovina"; (povika francuzi, Perka; 2. Pjevanje: "Lipa"; Davorin Jenko-Vilhar; 3. Tamburašje: "Vijenac hrv. nar. popj."; 4. Pjevanje: "Bog i Hrvati"; Vilhar; 5. Tamburašje: "Valse elegant"; 6. Salogira: "Tko će biti hajduk"; 7. Pjes. Zabava počinja točno u 7. sati na večer. Člata priklad namijenjen je u dobrotvornu svrhu. Darovi se primaju sa zahvalnošću.

Talijanska škola u Materadi (obćina Umag). Navi će se čitatelji još sjetiti kako je prošle godine oko 70 naših posjednika, roditelja djece u Materadi upravo molbu na školske oblasti, da bi se u tamošnjoj otvoriti se imajućoj školi uveo hrvatski jezik kao naukovni jezik, jer da djeca drugoga jezika ne govora i nerazumiju. C. k. kotarska školska oblast pavela je na licu mjesta nekakve izvide, da se uvjeri kojim se jezikom roditelji i djeca služe i koji da bude jezik naukovni. Dotično komisiji pridružili se prvaci talijanske stranke iz Umaga i nekoi članovi zem. školskoga vieća. Pozvano bijaše nekoliko roditelja, za koje se je znalo, da će iz nenosti ili jer bijahu na to nagovorani izjaviti, da žele talijansku školu. Od naših posjednika izjavio je šestiti najprijetelji stoji čvrsto za ono, što bijaše u njihovoj molbi rečeno i da neka se čeka odgovor od visok. c. k. ministarstva.

Komisija je učelnita svoju, otila nepoplitav se kod kompetentne oblasti, kod župnika naime, kojim se jezikom puk služi, kojim jezikom on propovieda, u crkvi podučaje, sv. sakramente itd. itd. Polovicom prošloga mjeseca dobili su roditelji školske djece iznesena poziv od obćine u Umagu, da moraju toga i toga dne poslati svoju djecu u školu, u kojoj se, kako nam se od tamo naknadno javlja, jedino talijanski podučaje. Škola ta otvorena je naglo, i koliko je nam pozvano, nebijase niti razpisan natječaj za učitelja. Takovim se je, valjda privremeno, imenovalo nekog Tirolca, koji nezna ni rieči hrvatska.

Za hrvatsku dakle djecu otvorili su u Materadi talijanski školu proti svakom pedagogičkom načelu i proti volji ogromne većine roditelja. Od djece, koja tu školu prisilno polaze znati će ih možda 4-5 koji talijansku rieči, a svi ostali neznaju ni kručta talijanski pitati, pak će ih smučiti i toj školi tako dugo, dok se ih duševno nenubija. Nije dosta, da nam u Istri zlosretna "Legu" ubija dječicu, već se eto i u javnih pučkih školah stvaraju tvornice, u koje ulaze hrvatska ili slovenska djeca, iz kojih imadu izći sve čisti Talijani. Oj nepravdo nigdje te nebilo!

Ženskoj podružnici: sv. Cirila i Metoda u Voloskom platile su članarinu sljedeće članice za godinu 1896.: Po for. 1 uplatile su gospodje; Santina Jurković Petra Tomićić, Anastazija Vladisković, Marija Konrad, Marija ud. Stanger, Francka Blečić, Marija ud. pl. Märzthal, Marija Cacančić, Bekar Josipa, Marija Jobbi, Perčić Julijana, Stanger Marija, Stanger Jakobina, Simunić Marija, Fabiančić Avelina, Ana Simunić, Streaj Margareta, Marija Tomićić, Ana Trinejstić, Vinka ud. Milčić, Katica Stanger, Sabec ud. Sofija, Eva Inzi, Fanny Stanger, Emma Car. Gospodjice: Amelija Ružič, Benjaminu-Rauch, Rajčić-Marija, Počić Marija, Spinčić Ivka, Pascucci Ka-

mila, Amalija Flaka, Perko Ana, Gršković Sidonija, Jobbi Anka, Perčić Pija; Stanger Olga; Rajčić Matilda, Zora Stanger, Rajčić Dragutina, Jenko Pavica, Stanić Marija, Mohović Marija. Po 50 hv.: Rajčić Marija, Timotea Tomazić. Ukupno 47 for. Sakupljeno kod igre u kući gospodje Marije ud. pl. Märzthal nr. 60.

Marija ud. pl. Märzthal blagajnica podružnice.

I z k a z

prinosna na ravnateljstvo "Družbe sv. Cirila i Metoda" za Istru tekom mjeseca oktobra tek god.

- Gosp. Franjo Anaković, župnik u Privlaku priposlije svoj prinos za mjesec listopad . . . . . f. 1.—
- Gosp. Ante Belanić u Voloskom izručuje sakupljenih u veselom društvu u kući gosp. Andrije Kundića u Ketini u bakarskoj obćini na poklik živila velika Hrvatska . . . . . f. 4.—
- Isti gospodin Ante Belanić izručuje u mjesto čestitke za imendan njegovom dobroćincu, gosp. Franju Zicu, vjeroučitelju u Malom Lošinj . . . . . f. —50
- Gosp. Ante Volarić iz Rieke priposlije sakupljenih u veselom društvu u "Hotel Lovra" . . . . . f. 5.30
- Gosp. Ivan Šarić, kanonik u Sarajevu priposlije uz pozdrav dražbi svoj mjesecni prinos . . . . . f. 1.—
- Mnč. gosp. Šlime, červar svećenik u Bernu priposlije sakupljenih prigodom zlatne mise pred g. Antuna Pučića . . . . . f. 8.60
- Gosp. Zorko Klun, kapelan u Buzetu priposlije u ime tarokista u buzetškoj čitaonici . . . . . f. 3.—
- Tim pridodao č. gosp. Kynčić iz Grimalde . . . . . f. 1.—
- Gosp. R. K. Jeretov iz Zadra priposlije poštomskom položnicom po njem sabranih a putem "N. Lista" objavljenih iznosa po Dalmaciji tekom mj. rujna . . . . . f. 31.50
- Gosp. Milivoj Barbić, kapelan u Picnu priposlije svoj mjesecni . . . . . f. 1.—
- Gosp. Dr. Sebešta, obć. liečnik u Kastru priposlije na poziv Hrv. Istrauidca svoje mjesecne prinosa za okt. novem. i dec. f. 3.—
- Gosp. M. Mandić, urednik "N. Sloze" u Trstu šalje pripisanih mu od:
  - a) gosp. Mira Babića, svećenika u Fužinah pod geslom prijatelji Lojza i Mira svoj prinos za svibanj, lipanj, srpanj kolovoz i rujna . . . . . f. 10.—
  - b) veleč. gosp. Andrije Pobra iz Kukuljanova, sabranih u župnom stauu na Franciskovo f. 7.50
- c) gosp. popa Iva Šintića iz Predočice . . . . . f. 1.—
- i napokon:
  - d) svoj mjesecni prinos za listopad . . . . . f. 1.—
- G. dična Lina Jenko iz Podgrada priposlije sabranih pri crnoj kavi . . . . . f. 1.55
- Gosp. Toma Krzičić, pomorski kapetan priposlije sabranih kod mnč. župnika Ant. Poleksia u sv. Luciji u Kostrenoj dne 8/10 f. 4.40
- Mnč. gov. Josip Mikuličić, vjeroučitelj na Rieci priposlije sakupljenih u kući mnč. gosp. Grašića, župnika u Bernu . . . . . f. 5.—
- Gosp. Ivan Galović-Perišić iz Berseča daruje za god. 1896. f. —50
- Gosp. Josip Grubrovac iz Drage Mošćeničke daruje . . . . . f. 1.—
- Mnč. gosp. pop. Frane Volarić, knrač na Korniču priposlije kao ravnatelj vrbničke muške podružnice sakupljenih prigodom mlade mise popa Iva Kremenića na Korniču dne 8/8 . . . . . f. 15.—
- Prigodom koncepcije glje. Eveline Suknić u Zorin-Domu u Opatici dne 23/10 izručuju gosp. blagajniku: Jedan liečnik primljenju kompetenciju od jedne svoje komisije . . . . . f. 5.—
- Isti u društvu drugih dvaju gospodina . . . . . f. 2.50
- Gosp. Dr. Ivan Pošćić u Voloskom predaje sakupljenih dne 20/10 u Kastvu u društvu, s'avećem napsmenu blagajnikov. dekana Antona Turka . . . . . f. 8.95
- Podružnica u Sv. Ivana kod Buzeta priposlije primljenih od:
  - a) gdje Anke Trinejstić, sabranih u njezinoj kući . . . . . f. 5.—
  - b) gosp. Dr. M. Trinejstića prodanih fotografija . . . . . f. 2.—

c) štovatelja gosp. Z. Kluna, sabranih na oprostnoj večeri . . . . . f. 10.06

d) N. N. plaćenih od gđice Treben Tomazine što nije izpila času vina . . . . . f. —50

Hrvoj Istranici doprišina svoj mjesecni . . . . . f. 1.—

Gosp. M. Mandić, urednik "N. Sloze" u Trstu priposlije: a) oglašenih u br. 34 "N. Sloze" . . . . . f. 28.20

b) primljenih od gosp. Gjura Deželčića, senatora u Zagreb sakupljenih dne 20/10 u kući gosp. Gasparinčića kod časti graditelja i radnika kod dogradnje nove kuće . . . . . f. 16.87

c) primljenih od gg.: Micleničića i Richtmanna iz Rieke . . . . . f. 2.—

Na znanje.

Dr. Ivan Krstić, urednik "Prave Naše Sloze" došao je ovih dana u Zadar i posjetio rodne Arbanase. Naravski, da čestiti arbanaske Hrvati nobi bili primili liepo dr. Krstića iz njegovog protuhrvatskog rada u Istri, al se je on izjavio pred više Arbanasa, da je Hrvat, da žali svoje do sadašnje postupanje, koje je učinio samo iz osobnog inata u besvijeti, te da je već i obraćuna sa svojom prošlosti. Sinoć na 14. tek mjeseca po sastanku mjestnog zbora zadarskog stranke prava u Arbanasima ponovio je svoje pokajanje suzinim očima pred gg. Gj. I. Marušićem, predsjednikom "Arbanaske Čitaonice", L. P. Reljom, Antunom Vukičem i Lekom Zanovom, te pred mnogobrojnim narodom iz Arbanasa i Suhošada. Daklen izza izstavlje Krstića, da je Hrvat prestat će isti stvine objelodanjivati onaj nagrdni list "Pravu Našu Slozu" (on kaže, da je jur prestao) i neće više mntiti hrvatski usrod u Istri, te neće šurovati više sa neprijateljima hrvatskog naroda, dapače on će sigurno i faeno požaliti svoje dosadnje postupanje. Učini li to, neće mu biti na sramotu, već na dik, jer se više veseli dobar pastir, kad nađe izgubljeni ovca, nego kad vidi cijelo stado na okupu. Ne daće li i javno takvu izjavu i bude li i dalje objelodanjivao "Pravu Našu Slozu", i šurovao sa našim dušmanima na uštrb hrvatskva, neka znada sav hrvatski narod, da se je on samo proglasio za čas opet Hrvatom, da ga braća u Arbanasima liepo primu i susretnu, i da se kao izrod, kao odmetnik hrvatskog imena nebi bio nikada mogao pojaviti u Arbanasima!

Kao istarski Hrvat smatrao sam potrebitim, da ovo iznesem na javu do znanja mome narodu u Istri, a da je ovo gola istina, pozivljem se na svjedočanstvo gg. Gj. I. Marušića, L. P. Relje, Ante Vukičića i Leš. Zanova.

Zadar 15. studenoga 1897.

Rikard Katalinić Jeretov.

Izpravak.)

Nije istina — kako se tvrdi u "Našoj Slozi" od 11. novembra t. g. br. 45. u članku: "Krišćanska ljubav popa preman-turkoga", — da otkada je u Premanturi pop Matić da najednom nijedan od pred-polatnika nije dobio ma nijednoga od brojs-"Glasnika presv. Srđca Jusnava"; — dočim je istina, da smo barem mi podpisani primili redovito sve brojeve i to od marča g. 1896. pak sve od aprila g. 1897. od samozga velučevnog g. gospodina Matića.

Nije istina, da su (predbrojci) pitali više puta svog pastira jeli dobio "Glasnik" ili koji je uzrok da nedolazi, — već je istina, da osim nas dvojice podpisanih nitko se nije prijavio za "Glasnik", a to, i ako prem je gosp. Matić više puta pitao i raz-pitao za predbrojnik, i u istoj crkvi poslie propovedi preporučio, da ko želi dobiti "Glasnik" nek mu se prijavi, budući ih on sam nezna koma poslati, neimajući ikakvog imenika dotičnih predbrojnika.

Nije istina, da bi on osorno odgovorio, da nezna ništa za "Glasnik" i da nije ništa došlo, — dočim je istina, da bi nam on isti najprijaznijim načinom, poslao "Glas-nike" i uvijek nas pitao za ostale pred-brojnik.

Nije istina, da je gosp. Matić po-smrti bivšeg župo upravitelja odmah nazad poslao "Glasnike" — dočim je istinito, da smo mi naše brojeve od gosp. Matića u potpunom redu primili, a ostali sa brojevi . . . . .

Za članke pod ovim naslovom neodgovara-reditelju.

i dandana nalaze u župnom uredu na raspoloženje jošter neprijavljenih predplatnika.

Nije istina napokon, da mnogo poštovani gosp. Matić nema zato kršćanske ljubavi, dočim nam on u svakoj svojoj propovjedi najtoplije preporučuje mir i kršćansku bratsku ljubav, te on isti svakim žive u miru; u crkvi, kao još nitko od njegovih predstavnika, rabi naš mli jezik, i drži naše stari običaje, tako, da smo i mi, kao i svi do jednog zapljani, s njim potpuno zadovoljni, i želimo, da nam ga Bog uzdrži kod nas za mnogo i mnogo godina.

To smo cijenili našom dužnostju isjaviti, jer ko istinu kaže, Boga hvali! Najdubljim poštanjem odani

Josip Jurina v. r.
Luka Bogetić v. r.

U Fremanturi, dne 15. nov. 1897.)

Očitovanje. 2)

Kojim očitujem, da sve ono, što je bilo u „*Našoj Slogi*“ od 21. okt. 1897, br. 42., u „*Priposlanom*“ profi našem velerjednom g. *Cedomilu Korbaru*, kapelanu, tiskano sa mojim supodpisom, jest prosta kleveta.

Podpisao sam, da nisam ni čitao, jer me je *Anton Brčić* nasamaro, govoreći mi, da se radi samo o vuni, a o ničem drugom.

Toliko za volju istine i pravednosti.

Sv. Marija, dne 1. nov. 1897.

Anton Lupetina.

Kao nove piće protiv groznice (zimice) t. j. kao napitak, koji izvrstno djeluje protiv zimice, pronašao je Dr. medicine Prager u Elberfeldu Kathreinerova sladnu kavu, što je puk inače u kratko zove „*Kneippova kava*“. On je najmoćnije, da kod mnogih groznicavih bolestnika koji kod djece toli kod odraslih ne može učiniti čista vode ili pomiješana sa malinom ili limunovim sokom želju po hladnoj stazi, ako groznica duže vrijeme potraje, jednog tuda, začeliso gucaj kave, koji im ali radi povišene temperature krvi čija mogao pomoći, pošto je poznato, da bobora kava spada među uravajajuća pića. Dr. Prager stete se s toga jednom nekočijom i boboroj kavi u teknu vrlo slatnom napitku, i odredi, da se pije Kathreinerova kava, nu hladna. Tim je u svim slučajevima kod groznicavih bolestnika ne samo utišana želja, već su se isti nekako i bolje čutili; jer im je ovaj napitak nadomjestio kavu, koja im je za vrijeme bolesti bila zabranjena. Ovakvo se slatnom kavom djeluje i na dušavno raspoloženje bolestnika, koji se razveseli zbog izpranjeno mu želje, a to je veoma važan činbenik, na koji valja paziti, budući mnogo doprinosi brzom ozdravljenju. Daje li se pako sladna kava kao napitak bolestniku, koji ima višu temperaturu, tada se hladnoj sladnoj kavi primiješa jedna ili više žličica limunova soka. Ovaj je napitak izvrstno djelovao i kod upala pluća, influenze, pošalice (difterije), upale guštera i žlijezda, reumatizma, migrene i drugih groznice od rano i čina na želudac. Budući je Kathreinerova kava vrlo jeftina, te je i najširokomašnjim moguće, da si priprave ovaj napitak protiv groznice; izmijajući pako nalaze u sjoj naknadu za po zdravlje štetnu boboru kavu, te im je ujedno pružena prilika, da se za bolesti nauče na Kathreinerovu kavu, pa da ju i tada kada su zdravi piju čistu ili pomiješanu sa boborom kavom, što je od osobito ugodnog okusa.

*) Priobitci smo gornji izpravak radi nepristankosti, koje smo se mi uvijek držali a želimo, da takovimi budu i svi naši došanci, jer nam je teško i neugodno kano i svakom čestitomu uredničtvu, ovrake izpravke donasiti. Op. uređ
*) Za članke pod ovim naslovom neodgovara uredništvu.

Dobro vino.

Lanjske godine kad je bio prvi tečaj za konobare i vinogradare pri c. kr. kemično-gospodarstvenoj pokusnoj postaji u Spljetu, uhyvatio sam zgodu, da ma prisustvujem željom, da upoznam raznovrstna vina, i da ih znadem analizirati, i čista u trgovinu turiti, te time koristiti trgovcu a osobito dalmatinskom vinogradaru.

Dakle tko želi nabaviti dobrog vina neka se obrati pouzdanu na

Stjepana Dulčića
Brusje na Hvaru (Dalmacija).

Na prodaju grede i dužice.

Podpisani javlja ovim sl. občinstvu, osobito graditeljem i bačvarom, da ima na prodaju:

1) 1000 komada gredah svake debljine i duljine uz veoma niske cijene. Grede jesu jelove i smrkove

2) Dužica za bačvare smrkovih i jelovih svake vrsti.

Naručbe prima ustmene i pisemens **Anton Međvedić** trgovac lesom

Klana (Istra).

Klesarska radionica.

Podpisani časti se javiti p. n. občinstvu, da je u Voloskom — Cernikovica — otvorio

novu klesarsku radionicu.

Isti preuzima naručbe svih u klesarsku struku zasjecajućih radnja iz svakovrsta kamena i mramora, te obavlja iste na zahtjev po nacrtu točno i sjegurno; izrađuje također na zahtjev crkvene stvari: žrtvenike, spomenike itd. Naručbe obavlja uz najniže cijene brzo i točno, te se preporuča p. n. občinstvu za mnogobrojne naručbe.

Volosko, 26. julija 1897.

Frane Ferlan
Volosko-Cernikovica.

Železno vino

prizkušenege, zanesljivoga učinka, ima v sebi lahko prebavljiv železnat preparat, kateri učinkuje pri slabosti in na živcih trpečih osebah, pripravljivi posebno tudi za slabotne, bleda otroke.

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov železnata kiselika in 10 miligramov izleška iz skorje kiselčega drevesa.

Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamči ss nake sestavo, pobrjeno po kemični razkojbi Dr. Hagerja v Frankobrodu na Odi in prof. Balt. Knapitchea, zapriščenege sodniškega kemika v Ljubljani.

Steklenica imajoča pol litra velja 1 gl., 4 polliterske steklenice 3 gl. 60 kr., franko s poštnino vred 4 gl.

Javna zahvala.

Razvrljenim sroem nad svietim grobom naše nezaboravne majke

MARIJE ud. e IVIĆ

Najsrdačnije zahvaljujemo se svim prijateljem, rodbini, znancem i susjedom, koji su ju u kratkoj ali težkoj bolesti pobohodili i nastojali, da utješljivo rieči ublaže težku bolest mile pokojnice, te da rastuzenu obitelj utješa.

Iskrena i duboka hvala velerjednom g. *I. pl. Bedenu* kot. liečniku u Pzainu, koji je svom snagom nastojao, da otma nemiloj kosi milu pokojniku.

Neizreciva hvala velerjednom župniku gg. *Lujži Zvačku* mjestnom župniku i *Josipu Vaniku* iz Krbuna kao i duhovnom pomoćniku *Luku* iz Gračiča.

Osobita pak hvala veler. g. *Ivanu Mlakaru* župniku, koji sa je udostojao iz doleka Brda, kao prijatelj s misom amo doći, te sa odra u svećenikom rubu izprattiti mile ostanke do hladnog groba, ne žaleći ni truda ni muke, da sproved tim liepše izpade.

Hvala najsrdačnija svom mnogobrojnom i pobožnom puku, koji se je iz ciele ove župe i odaljenih strana sakupio dne 13. t. m. oko odra od kud je izpratio mile ostanke do tamnog groba, da izkaže najposljednju počast nezaboravnoj pokojnici.

Napokon budi izrečena javna zahvala svim onim, koji sa nas sjetih bud ustmeno bud pismeno u našoj najvećoj boli. Svim zajedno Bog platio na nebeskih vratu.

U Gologoričkom Delu, dne 14. studenoga 1897.

Katarina Ivčić } kćeri
Franciska Sestak }
starinja Mogorović }
Tereza Rabar } sinovi
Ante Ivčić }
Ivan Ivčić }

Prave brnske suknene tvari

Jedan coupon 3-10 m. dug, sastan za mošt ke odjele stoji samo	(for. 3-10 is dobre 4-10 is dobre 4-80 is dobre 6- is bolje 7-75 is fine 8- is najljepše 10-80 is još bolje)	svaki ovdje vamo
---	--	------------------------

Jedan coupon za orno salonske odjele for. 12. Tvari za gornje kapute, Baden, Peruvians, Baskego. Tvari za drzavne i željezničke si-nevničke, najljepše Kammarne i Cheviets itd. raslašije uz troničke cijene kao čvrste, solidno i vrlo dobro posmato

Skladiste tvor-ničkog sukna **Kiesel-Amhof u Brnu**
Uzorni badava i franc. Poštijka vjerna uzorka.
Posor / P. n. občinstvu upozoruje se osobito na to, da staje tvari mnogo manje, ako se izravno naruči nego li one, koje se posredovanjem trgovaca nabavi. Zvrdica **Kiesel-Amhof u Brnu** raslašije sve tvari uz prave tvorničke cijene bez odbitka, što ga daje krojačem, koji žicodi silno privatnim skraćkan.

Sve strojeve za poljodieljstvo i vinogradarstvo

Cijene iznova snižene

PREŠE ZA GROŽDJE, DIFERENCIALNI SUSTAV.

Ovaj sustav preša ima najveću tistajuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.

Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke proti peronospori, Vermorelov sustav; ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najjeftinije; automatične štrcaljke; mastilnice sa spravom za muliti jagode, preše za sieno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu

IG. HELLER, BEC
II/2 PRATERSTRASSE 49 — Cijenike i sviedočbe gratis! — Traže se zastupnici! Čuvati sa kontrafacija!

Povlašteni ured za putovanje po Austro-Ungariji i po inozemstvu

ALOJZI MOZETIĆ

TRST — Piazza dei Negozianti br. 1. — TRST

Povlašteni ured za putovanje po Austro-Ugarskoj te inozemstvu, posreduje putovanja u Aziju, Afriku, Ameriku i Australiju, te po cielej Evropi, zastupa najbolja parobrodarska društva, posreduje kod osjeganja proti nezgodama uz bezplatnu poduku toliko pismenu kao ustmenu u svim mogućim putnim prigodama; jamči najniže cijene i najbolju poslužbu.

Tiskarna Gutenberg

Nijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „*Styria*“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBTNE IN CONTO - KNJIGE

sistem „Patent Workman Chicago“
Rastirni zavod — Knjižovništvo.
pripoduže se za prijame naručbe sa sadržilom primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vakovrstnih tiskovini kakor: časnikov, reketvarov u vakem obsežju, knjar, plakativ, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, guplja zašitav z napisom, zaslovlav listkov jedilnih list, pavalih itd. itd. — Bogata zaloga glavni. Costa-Corrent-knjig, Sedi-Centi, Faktore, Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Ispravov, Prima-nate, odpravnih, usvajnih, Caso-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potom razliravca (črtanoga papirja, Costa-Corrent, svilesega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledio: iz cinkov za kopiranje itd.

Za naručbe in nadaljnja pojašnila obrniti se je do glavnoga zastopnika
Trst, Via delle Acque 5 — **ARNOLDO COEN** — Via delle Acque 5 Trst

Skladišče pokućstva

tvrdke **Aleksandra Levi Rinzi**

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1

Skladišče pokućstva i tapetarije svakojakih nacrtu iz vlastite radionice. Bogato skladišče zrealu i svakojakih slika. Na zahtjev šalje se ilustrvan cenik badava i franko. Naručene predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja. Naručbe preuzimlje za Istru i Dalmaciju.